

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзуи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имичи Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзманигорӣ

Воситаҳои ахбори омма дар баробари хабаррасонӣ як зумра вазифаҳои дигарро низ бар душ доранд. Махсусан, дар замони муосир доираи вазифаҳои воситаҳои ахбори омма беш аз пештара гардида, дар татбиқи ҳадафҳои стратегияи давлат низ саҳми босазо гузошта истодаанд. Аз ҷумла, дар раванди имичсозии давлат нақши ВАО барҷаста намоён аст. Аз ин рӯ, таҳқиқи мавзуи имичсозии давлат тавассути телевизион ва интернет масъалаи мубрам дониста мешавад.

Аз муҳтавои автореферати диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзуи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имичи Тоҷикистон» бармеояд, ки диссертатсия аз муқаддима, панҷ боб, сенздаҳ фасл, хулоса ва рӯйхати адабиёт иборат мебошад. Сохтори кор ба талаботи корҳои илмӣ мутобиқ буда, бобу фаслҳо бо ҳам пайвандии мантиқӣ доранд.

Дар муқаддимаи кор муаллиф мубрами мавзуи таҳқиқро исбот намуда, муҳимият ва дараҷаи таҳқиқи мавзуро шарҳ додааст. Ҳамчунин, вазифаҳои муайяно дар пеш гузошта, барои иҷрои он аз ҳар паҳлу ба мавзӯ назар кардааст. Аз муҳтавои автореферати диссертатсия бармеояд, ки доираи таҳқиқи мавзӯ гуногунпаҳлу буда, Моҳира Сафарзода аз нигоҳи сиёсӣ, ҳуқуқӣ, таърихӣ ва ҳатто фалсафии иқтисодӣ мавзуро баррасӣ кардааст.

Боби аввали кор “Заминаҳои таърихӣ ва назариявии шинохти имич ва имичсозӣ” унвон дошта, аз ду фасл иборат мебошад. Дар фасли якуми он – “Омилҳои таърихӣ зухур ва ташаккули назарияи имич ва имичсозӣ” муаллиф нишонаҳои имичсозиро аз адабиёти ҷаҳонӣ ва классикӣ ҷӯё шудааст. Зимни таҳқиқ муаллиф аз осори мутафаккирони тоҷику форс мисолҳои мушаххас оварда, собит мекунад, ки унсурҳои имичсозӣ дар осори онҳо низ мавҷуд буданд. Дар идомаи фасл ба ин масъала аз нигоҳи муосир назар афканда, моҳияти онро шарҳ додааст.

“Усулҳои имичсозӣ дар контексти таъйиноти иҷтимоӣ, иттилоотӣ ва тарғиботи ВАО” унвони фасли дуюми боби аввал мебошад. Дар ин фасл вазифаҳои воситаҳои ахбори омма дар даврони ҷаҳонишавӣ ба тафсил шарҳ ёфта, дар контексти имичсозии давлат ба онҳо назар афканда шудааст.

Боби дуюми кори диссертатсионӣ – Ташаккули асосҳои сиёсӣ-ҳуқуқии имич ва имичсозӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” фарогири ду фасл аст. Дар фасли оввали ин боб мафҳуми моҳияти имичи давлат омӯхта шуда, дар фасли дуюми он асосҳои ҳуқуқии имич ва имичсозӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ гардидааст. Муаллифи автореферат

заминаҳои ҳуқуқии имиҷсозии кишварро ба Иҷлосияи XVI Шурои олий мансуб дониста, санадҳои мушаххасро, ки дар амалигардонии сиёсати имиҷии Тоҷикистон мусоидат мекунанд, шарҳу тавзеҳ медиҳад.

Боби сеюми қор хислати амалӣ дорад. Дар он воқеаҳои муҳимме, ки дар Тоҷикистони соҳибистиқлол рух додаанду барои бунёди имиҷи мусбати кишвар мусоидат кардаанд, таваҷҷуҳ гардида, нақши телевизион ва интернет дар инъикоси онҳо таҳқиқ шудааст.

Унвони ин боб “Сулҳи тоҷикон ва ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон дар контексти имиҷи давлат” буда, он аз се фасли мукаммал иборат мебошад. Дар фасли аввал – фарҳанги сулҳофарии Эмомалӣ Раҳмон ва имиҷи ваҳдатофарии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳқиқ шуда, бештар ба барномаҳои телевизионӣ таваҷҷуҳ гардидааст.

“Ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон доир ба об” – унвони фасли дуюми ин боб буда, инъикоси ташаббусҳои пайвастаи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар телевизион ва сомонаҳои интернетӣ таҳқиқ гардида, таъсири онҳо ба раванди ташаккули имиҷи Тоҷикистон омӯхта шудааст.

Дар фасли сеюми боб бошад, инъикоси НБО “Роғун” ҳамчун нишони ваҳдату ормони миллӣ дар ВАО мавриди таҳқиқи докталаб қарор гирифта, дар он далелҳои ҷолиб оварда шудааст. Дар ин фасл воқиатаҳои ахбори оммаи миллӣ ҳамчун дастгоҳи пурқудрат ва устувор дар раванди ҷангҳои иттилоотӣ нишон дода шудааст.

Боби чорум ва панҷуми диссертатсия низ аз сефаслӣ иборат буда, “Раванди ташаккули имиҷи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар телевизион ва сомонаҳои интернетӣ” ва “Дарёфт ва инъикоси воқеиятҳои имиҷсоз дар жанрҳои публицистӣ” номгузорӣ шудаанд. Дар доираи ин бобҳо бештар ба маҳорату эҷоди қормандони эҷодиву техникаи ВАО таваҷҷуҳ гардида, таъсири онҳо ба раванди ташаккули имиҷи Тоҷикистон равшан гардидааст.

Хулосаву пешниҳодоти докталаби дараҷаи илмӣ дар охир оварда шудааст, ки аз омӯзиши ҳамаҷониба ва таҳлилҳои мӯшиқофонаи ӯ дарақ медиҳанд. Махсусан, пешниҳоди Сафарзода М.А. дар мавриди ворид намудани фанни “ВАО ва имиҷи давлат” ба нақшаи таълимӣ барои донишҷӯёни риштаи журналистика ҷолиб аст.

Аз мутолиаи автореферати диссертатсияи Моҳира Амралӣ ба хулосае омадан мумкин аст, ки докталаби дараҷаи илмӣ дар қори анҷомдодаи худ ба натиҷаҳои назарраси илмӣ ноил шудааст. Дар баробари ин, дар автореферати диссертатсия баъзе қамбудҳои назаррас мавҷуданд, ки дар қорҳои минбаъда ба назар гирифтани онҳо аз манфиат ҳолӣ нест:

1. Шояд дар диссертатсия мисолу таҳлилҳо зиёд бошанд, аммо дар автореферати диссертатсия мисолҳои таҳлилшуда қам ба назар мерасанд.

2. Худ мешуд агар муаллиф мушаххас мекард, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бештар ба кадом навъҳои имиҷсозӣ дар раванди ташаккули имиҷи давлат таваҷҷуҳ зоҳир мегардад.
3. Дар автореферат ҷо-ҷо хатоҳои технику имлои мавҷуданд, ки бознигарӣ кардани онҳо ва мутобиқ намудан бо имлои имрӯзаи забони тоҷикӣ ба манфиати кор мебошад.

Эродҳои пешниҳодгардида арзиши илмӣ автореферати диссертатсияро паст накарда, балки барои беҳтар шудани корҳои минбаъда ироа гардидаанд.

Бояд қайд кунем, ки натиҷаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ дар мақолаҳои илмӣ муаллиф ҷойгир шуда, як қисми онҳо дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд.

Хулоса, автореферати диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзӯи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имиҷи Тоҷикистон» дар мавзӯи мубрам ва дар сатҳи хуб таҳия гардида, моҳияти диссертатсияро инъикос карда метавонад. Он ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ҷавобгӯ аст. Муаллифи он Сафарзода Моҳира Амиралӣ барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ сазовор аст.

Доктори илмҳои фалсафа,
мудири кафедраи фалсафаи ДДБ
ба номи Н.Хусрав



Субҳонзода С.И.

«Имзои д.и.фалсафа., Субҳонзода Салоҳиддин Икромро
тасдиқ мекунам»

Сардори шӯъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси
Донишгоҳи давлатии Бохтар
ба номи Носири Хусрав
«4» сентябри соли 2026



Исҳоқзода М.М.

Суроға: 735140, Ҷумҳурии Тоҷикистон, вилояти Хатлон, шаҳри Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67.
тел: 8 (3222) 2-54-81; 2-48-63. E-mail: bgu-1978@mail.ru